

من، سن، او و تلفون

آنار ریضایئف

کۆچورن: رامین جبارلی

كۆچۈر ھىندەن:

من، سن، او و تلفون ھىكايە سى ۱۹۶۷- جى ايلده يازىلىپ. بو اثر ايلك دفعە مۇسكوۋادا «ئىدىئىيا» ھفتە لىگىندە درج اولوندىقدان سوئرا آمىرىكادا، ژاپندا، فىلاندىدا، كانادادا، عرب اولكلرىندە و بىر سىرا باشقا اولكە لردە چاپ اولونموشدور. آنارېن خارىجىدە نىشرا اولونان كىتابلارې نىن عومومى سايى ۵۰-دن آرتىقدىر.

آنار ھم دە اوغورلو بىر سىنارىيو و پىئس يازارى كىمى تانىنىمىش بىرى سىدىر. اونون پىئسلرى آزر بايجانىن بوتون تئاترلارېندا تاماشا يا قوبولوب.

واھىمە، ياخشى پادشاھىن ناغىلى، بئش مرتبە لى اونىن آلتىنجى مرتبە سى، غم پنجرە سى، تھمىنە و زائور، اوتىل (ھتل) اوتاغى، دانته نىن يوبلىئى و گورجو فامىلىاسى آنار يارادىجىلىغى نىن آدىلى، سانلى اورنك لرىندىر.

سئوئىملى اوخوجولار، دىلېمىزى قوروماق اصلىن نظرده توتاراق، ھىكايە دە ايشلە نىلن بىر سىرا آلىنما ويا يابانچى كولتورلرىن سئومورگە سى آلتىندا دىلېمىزە كئچن سؤزجوكلر، ھىكايە نىن سئونوندا آچىقلانىپ. سؤزجوكون كوكونە ايشارە ائتمە مك، توركجە اولدوغو آنلامىندا دىر.

من، سن، او و تلفون

تلفون نۇمرەلىرى
اوخشاماز بېرىپىنە
آما ھامىسىندا
اينسان سسى ...
... پىس گونلر
اوخشاماز بېرىپىنە
بېرىندە اوزون سوسارسان
بېرىندە تلفون.

واقيف وكييل اوغلو

دونن سنين تلفونون اولدو. اولن يالنيز اداملار اولمور كى ... تلفون نۇمرەلىرى دە اولور. عۇمرون بۇيو چۇخ رقملىرى اوتوداجاقسان: پاسپورتونون نۇمرەسىنى، آخيريىنجى ايشيندە آلدغيىن ماعاشيىنى، دۇستونون اوتوموبيليىنن نۇمرەسىنى، آيا قدر اولان مسافهنى، ياشادغيىن شھرين اھاليىسىنن سايىنى. باشقا رقملىرى. ھامىسىنى اوتوداجاقسان. بىرجه بۇ بئش رقمىن ساوايى بۇ بئش رقم، اوزو دە محض بۇ آرديجليليقدا سنين اوچون ان عزيز ھديه ايدى. بئش رقم، اۇنون سسى و تلفون دسته يىندن گلن بنۇوشه عطرى.

بعضا من قارا تلفونون دسته يىنى ائله قالديريديم، ائله بيل رۇيالىن¹ قاپاغىنى قالديريىرام. بعضا بۇ قارا دسته يى ائله قۇيوروم، ائله بيل تابوتون قاپاغىنى اورتورم.

ايندى بۇ نۇمره يۇخدور. يعنى كى وار، آما منيم اوچون يۇخدور. منيم اوچون بۇ نۇمره ايندى ياساق اراضيدير. بارماغيمين آلتيندا تلفون دايره سيندە يئرلشن بۇ بئش رقم ايندى منيم اوچون كئچيلمز بىر مسافه دير، كيلومتر دير، ميللر²، پارسئقلىر. من بۇ مسافه نين بئشده دۇردونو كئچه بىلرم-دۇرد رقمى يىغا بىلرم، آما ھئج وعده سۇن رقمى - بئشينيىنى يىغماياجاغام. سنين نۇمره ن باغلى قاپيدير - آچاريني ايتيرميشم.

¹ - بىر نۇوع بيانۇيا اوخشار موسيقى آلتى

² - مسافه اولچوسو

سنى گۇرمە يە دە بىلدىم. زنگ اندىردىم، سىنى ائشىدىر و دئىردىم: عزىم، الين نيه بئله سۇيوقدور؟

سنى گۇرمە يە دە بىلدىم. امما مسافەدن بئله دۇيوردوم. ساحيل كندلرينين ساكىنلىرى دىنىزى گۇرمە يندە بئله اۋنو دۇيوقلارى كىمى.

ايندى ايسە دىنىز غىب اۋلدو. يۇخا چىخدى.

مىن دفعە تكرر اۋلونان احوالات: من، سن، بىر دە اۋ، البتە. امما بىردە تلفون. هر شئى راسىمىن تۇيوندان باشلاندى.

فىروز تۇستونو¹ داوام اتتىردى:

بىز بئش يۇلداش ايدىك. لاپ اۋ فىلم دە كى كىمى، يادىنىز دامى: اۋنلار بئش نفر ايدى. من، كامال، مۇراد، راسىم، سئىمور. بىزى بىر- بىر فتح اتتىلر، بىر- بىر بۇيوندوروغا سالدىلار. باخ، بوئلار سالدى- بىزىم خانىملار. هله ائودە دە بىر چتن² كولفتمىز وار- اۋغول اۋشاق. بلى، كولفت بىزى باسدى، يامان باسدى- هامى گولوشور. بو گون دە بىز راسىمى ايتىرىك. حىف اۋندان. البتە، من ظارافات اندىرم. خۇشبوخت اۋلسون فرىدە، راسىم. من سىزە چۇخلو سعادت، جان ساغلىغى، اۋزون عۇمور آرزولايىرام. اۋغولو، قىزلى اۋلاسىنىز. امما سىزىن ساغلىغىنىزا اچمىشىك، يئنه اچە جە يىك. ايندى بو بادەلرى من سۇنونجو اىگىدىن ساغلىغىنا- بىزىم جانىم- جىيرىمىز سئىمورون ساغلىغىنا قالدىرماق ايستە يىرم. سۇبايدى- سولطاندى. ساغ اۋل، وار اۋل، بولبول اۋل، قفسدە اۋلما.

هامى منە باخىردى، گولوشلرىن و بادەلرىن جىنگىلتىسى آراسىندان تانىش اوزلرى گۇروردوم. دۇستلارمىن اوزلرىنى. اوزلردە سئوئىجلى، بىر قدر دە تعجوبلو ايفادە واردى. قۇناقلا داغىلىشاندا بىز هامىمىز- فىروز، كامال، مۇراد، آروادلار بىلا، بىر دە من تك، بىر يئردە چىخدىق. بىز ياتمىش شىهرىن گئجەلى كوچەلرىلە آددىملا يىردىق و بىردن فىروزون آروادى منىم قۇلوما گىردى:

- ياخشى، سئىمور، سنىن تۇيونو هاچان ائله يىرىك؟

- اوزاق گلە جك دە.

- بئله نيه؟ يۇخسا سن بو ناققالىن سۇزلرىنە اينانىرسان؟- اۋ شىلتاق بىر نوازشلە ارىنىن

بۇيرونە قىسىلدى. - ائله بىلرسن كى، عائله حياتى جهنمدىر؟

فىروز:

- اۋزونە لايىق قىز تاپا بىلمىر، - دئدى.

- دۇغرودان؟ اۋشاقلا ائشىدىرسىنىز؟ گلين سئىمورا بىر قىز تاپاق. سنىن اوچون باكىنىن ان گۇزل قىزىنى تاپساق، ائولە نرسن؟

- موطلق، - دئدىم، - آنجاق بىر شرطلە. گرک، باخ ائله بو ساعات، بو دىقە تاپاسىنىز. يۇخسا فىكرىمى دىيشەرم.

كامال:

¹ - ساغلىق، بادەلرى اچمە دن اۋنجه دئىلن خۇش سۇز

² - دستە، چۇخلوغو بىلدىر

گۆزومون ايشغى-دئدى، -گئجه نين بو واختيندا سنه هاردان قيز تاپاجاغيق؟ كوچه دن تاپماياجاغيق
كى ... هم ده گئجه نين بو واختيندا كوچه لرى گزن قيزى آلمازسان يقين.
- بلى، - دئديم، - تاماميله دؤغرو بۇيوروورسونوز. اؤدور كى بو صحبتى ختم ائدك.
- منيم بير تكليفيم وار، گلين سئيمورا تلفونلا قيز تاپاق. بؤدور، باخ، آتومات¹ دا وار.
- گۆزل فيكىردير، - دئديم، اما ايكي قپيكلى ييم يۇخدور. هر طرفدن منه ايكي قپيكلير
اؤزاتدايلار. بۇدكاي² گيرديم.

نؤمره نى دئيين.

فيروز:

- اشى، آغلىنا گلن نؤمره نى چك، دئدى. - مثلا ... - بيردن اؤ، سؤزونو ياريمچيق قويدو. - يۇخ
قارداش كئچل سويا گئتمز. بيردن قاينانانلا يؤلا گئتمه دين، ياپيشاجاقسان منيم
خير تده ييمدن.
- قۇرخاق، - دئديم، - مسئله ده بوئدادير. ائولنمك جيددى ايشدير. هئچ كس مسئوليتى
بؤينونا گؤتورمور.
كامال بلكه سن دئيه سن.
- منيم بير تكليفيم وار، - دئيه فيروزون اروادى سؤزه قاريشدى. اؤنون هميشه بير تكليفى
اؤلوردو، - هئچ كس بؤينونا مسئوليت گؤتورمك ايسته مير. گلين اؤندا مسئوليتى بؤلوشك.
هره بير رقم دئسين.

فيروز:

- اعلا، - دئدى. اؤ هميشه اروادينين تكليفلرينى بينيردى. - ايكي. من ايكي دئديم.

فيروزون اروادى:

- دؤققوز، - دئدى

كامال:

- سيفير، - دئدى و اروادينا باخدى - سن دئ.

- من؟ نه دئيم، بيلميرم ... ياخشى، دؤرد.

مؤزاد: بئش، - دئدى.

بيرجه مؤزادين اروادى هئچ نه دئيه بيلمه دى. چونكى دستكدن آرتيق كسيك سيگناللار
ائشيديليردى.

- نيشانليم ياتيپ، دئديم. هامى گولوشدو. من دسته يى آسديم.

يؤلوموزا داوام ائديك، ياواش - ياواش داغليشديق، هره اؤز ائوينه گئتدى و من، نه دنسه، اؤزومو
چؤخ تنها حيس ائله ديم. دنيز باغينا قايتتيم، اؤزون مدت آدامسيز بؤلوارى دؤلانديم، قارانلىق دنيزه
و اؤزاقداكى رنگ به رنگ بۇيلارا باخيرديم، بيردن زنگ ائله ديگيم تلفون نؤمره سى يادىما دوشدو.

¹ - اتوماتيك، بورادا اتوماتيك تلفون

² - كيوسك

گئجه ساعات ايكي ايدى. من ياخينداكى اوتومات بودكاسينا گيرديم، ياريغا¹ ايكي قىپىك ليك سالديم و نۇمره نى ييغديم. تلفون دسته ييندن قادين سسى ائشيدىلدى، بئله - آزاجيق يۇرغون، آزاجيق دا تعجوبلو.

- بلى.

- سالام.

- سالام. كيمدير؟

- منم. گلين تانيش اولاق.

من سيلله كيمي اوزومه ووزولاجاق سرت² جاواب گوزله ييرديم. يا دا ائله بيليرديم كى، اوزونه چيرپيلان قاپى كيمي دستك ده بيردن آسيلاجاق. آما نه سۇيدو، نه آسدى. سسى اولكى كيمي ساكيت ايدى.

- آخى تانيشلىق اوچون واخت بير آز گئجدير.

- گئجدير؟ خير، اصلا! اصلى واختدير. من بو ساعات ان ياخين بير يۇلداشيمين تۇيوندان چيخميشام. بو منيم آخيرينجى سوڭاي دۇستوم ايدى. منه ائله گلير كى، بو گون اونون تۇيو يۇخ، ياسى ايدى.

- واى، واى، واى. ائله نيه دئيرسينيز؟ بس سيز اوزونوز اولى دئيلسينيز؟

- يۇخ، بس سيز ارده سينيز؟

اؤ گولدو.

- تانيشليغين ائله بيرينجى دقيقه سيندن هر شئى بيلمك ايسته ييرسينيز؟

- باغيشلاين، سيز آلا. ائله بيلمه يين كى من تلفون خوليقانلاريندانام³. يۇخ، نه دنسه، تك ليكدن باغيريم چاتلاير. اؤدور كى، دئديم زنگ ائله ييم. بير آداملا دانيشيم.

- بس منيم نۇمره مى هاردان تاپدينيز؟

- تصادوفدن. آغليما گلن رقملى ييغديم، والسالام.

- عجبدير.

- بيليرسينيز، بير آز ايچميشم، اؤدور كى، اوزومو چۇخ يالقيز حيس ائله ييرم.

- اولور. عيبى يۇخدور.

- سيزينله گۇروشه بيله ريك؟

- يۇخ، باخ، بو باش توتان ايش دئيل. گلين بئله دانيشاق. ايندى گئجدير. گئدين ائوينيزه،

يىخيليب ياتين. سحر دوزاجاقسيز، بوتون دردى - غمينيز اوچوب گئده جك. گۇررسيز.

- آخى من سيزى گۇرمك ايسته ييرم، هئچ اولماسا دانيشماق ايسته ييرم سيزينله.

¹ - بورادا اوتومات تلفونلاردا ايكي قىپىك ليك اتلان يئر

² - كسكين، توند

³ - موزاحيم

- تلفونومو كى بىليرسىنىز. صباح آيىلاندىن سۇنرا دە گۇرسزكى، منىملە دانىشماق
ايستەيىرسىنىز، زنگ ائله يىن.
- دۇغرودان؟
- دۇغرودان. گىجەنيز خئيره قالسىن.
- گولمەلىدير واللە، آما دستەيى آسيب بۇش، آدامسىز كوچەلرلە آدىملايىركن منە ائله گلىردى
كى، داها من دە تك دئىيلم. منىم دە كىمسم وار.
- سحريسى گون، طبيعى كى، من زنگ ائله مەدەيم. بوتون گونو يوز اللى ايكى مين ايشلە مشغول
اۇلدوم و هر شىئى اوتتودوم. بىر نئچە گوندىن سۇنرا ايش پلانىنىن¹ موذاكىرە سىندە لابراتوريا²
مودىرىمىزلە مۇحكىم تۇققوشدوم. اۇ، هم دە منىم علمى رهبرىم ايدى.
- موذاكىرەدن سۇنرا فيروز منى ائولرىنە آپاردى. بىز اۇنولا بىر اينستىتودا³ ايشلەيىرىك. يۇلدا اۇ منىم
باشىما آغىل قۇيوردو، دئىيردى كى، جىرتقۇز⁴ اۇلما هر شىئى اوچون پارتلاما. اگر حاقليسانسا دا
حقيقى ايفادە و مودافە ائتمەيىن موختلىف فۇرما⁵لارى وار. هامىنى اۇزونه دوشمن ائله مكلە هئچ
كسى ايناندىرا بىلمەيە جكسن. بىر آز رفتارين اۇلسون، قىليغىن اۇلسون. گۇرورسن كى، بىرى دوز
دانىشمىر. دئىن اۇنا كى، سىز، گۇرونور، مسئلەيە هر طرفلى نظر سالمامىسىنىز. منە ائله گلىر كى، بۇ
مسئلەيە بىر دە باخسانىز، منىملە راضىلاشارسىنىز. يۇخسا سنىن كىمى، سىز هئچ بىر شىئى
قانمىزسىنىز، نادانسىنىز، جاهىلسىنىز، اۇنا گۇرە دە...
- اۇنا گۇرە دە، - دئىم - سنىن بۇ سياستچى ليگىن لاپ منى بۇغازا يىغىب.
- ياخشى گۇرورم كى، سنىنلە آدام كىمى دانىشماق اۇلماز. گندك بىزە چاى ايچمەيە...
- فيروزون آروادى:
- بىليرسن، - دئىيردى، - هئچ بىرىمىز اۇنو اۇيرتمەيشىك، بىلمىرم هئچ بۇ سۇزلىرى هاردان
بىلير. اۇزو تاپىب، دئىير: آنا، آتا.
- اۇ بىر ياخشى تزه تامام اۇلموش اۇغوللارىندىن دانىشىردى. فيروز اۇ بىرى اۇتاقدا ائو پالتارلارنى،
مستلرئنى⁶ گئىينىب گلدى.
- دۇغرودان، - دئدى، - غرىبەدير. بىليرسن من تزه بىر نظريە ايجاد ائله ميشم. منە ائله
گلىركى، دىلى اۇشاقلار يارادىبلار. بۇيوكلر يۇخ، محض اۇشاقلار. بىز - بۇيوكلر دە اۇنلارنى
دوزه لتدىگى سۇزلردن استفادە ائديرىك. سئيمور عميسى، دىئ گۇروم، هاردا بئله شىرىن بالا
گۇرموسن، كىمىن بئله اۇغلو وار، هە؟ ...

¹ - طرح

² - علمى

³ - بورادا علمى - تحقيقات ايداره نين آدى

⁴ - يونگول

⁵ - حالت

⁶ - ائو باشماغى

نە قدر ائەلەيىردىم تەلفون نۇمرەسىنى يادا سالا بىلمىردىم. ايكىنجى يارىسى يادىمدا ايدى، اولىندەكى رەقم دە يادىمدا ايدى، اوچونجو رەقم صيفير ايدى، بس ايكىنجى- يادىما سالا بىلمىردىم كى بىلمىردىم.

- بۇرا باخ، سمايه، اۇ آخشام سن هانسى رەقمى دەيدىن؟

- هانسى آخشام؟ نە رەقم؟

ايضاح ائتمەلى اۇلدوم. بىر يىغىن ظارافاتا، گولوشە، فرضيه يە، مصلحتە قولاق آسمالى اۇلدوم. الە سالدیلار، دۇلادیلار، باشىما آغیل قۇيدولار. آما هامىسى بىر يانا- قاپىدان چىخاندا سمايه دەدى:

- هە، يادىما دوشدو: دۇققوز. منىم ترۇلئىيوسومون^۱ نۇمرەسىدیر.

- آلۇ، سالام منم.

- سالام. كىمدیر؟

- نە تەز اوتوتدونوز. يادىنىزدا، من سىزە زنگ ائەلەمىشىدیم. اوچ گون بوتدان قاباق. ائەلە بۇ واختلار ايدى.

- اۇندا سىنىز باشقا ايدى، - دەدى و استەزە^۲ اىلا علاوه ائدى، - يا بلکہ بۇ سفر دانىشان باشقا آدامدیر. كئچن سفر ائولەنەن باشقا دۇستو تەكلىكدن شىكايت ائدیر. مشغولیت اوچون تەلفون مَجَرالارينا^۳ قۇرشانمىسىنىز.

اۇ، سرت و كسكىن دانىشماغى باجارىردى.

- آند اۇلسون كى، منم. يقين كئچن سفر سىم سرخۇش سسى ايدى، اونونچون تانىمادىز. ايندى نئجە، تانىرسىنىزىمى؟

- هە، ايندى تانىدیم. منە ائەلە گلدى كى، باشقا آدامدیر، باغىشلايىن. - اۇ آرخايىن لىقلا گولدو. - دەئمەلى، بۇ گون آيىقسىنىز.

- يوز فايىز^۴. آيىق واختمىدا زنگ ائەلەدیم كى، حاققىمدا يانلىش تەصۋورونوز اۇلماسىن. سۇنرا ائەلە بىلرسىز ايچكى بازارم. ایلدە- آيدا بىر دفة ايچىرم.

- ياخشى كى، زنگ ائەلەدینىز، يۇخسا بۇ آخشام من دە يامان دارىخىردیم. رادىوم خاراب اۇلوب.

- سىز ھمىشە بئەلە گئچ ياتىرسىنىز؟

- هە، من گئجە يارىسىنا قدر رادىويا قولاق آسىرام. آما بۇ گون رادىومون لامپاسى خاراب اۇلوب، لاپ دلى كىمىم.

دستكدن پىانو سسى ائشىدیلیردى. لاپ اۇزاقدان ائشىدیلیردى.

- سىز سواللارا جاواب وئرمەيى سئومىرسىز، آما دەئىن كىمدىر بۇ گئجە واختى پىانو چالان؟

^۱ - بركلە ايشلە بن اوتوبوس يا چۇخ سرنىشىنلى ماشين

^۲ - الە سالماق

^۳ - خط

^۴ - يوزە يوز

- آ، - او گولدو- بيزده دئىيل، قۇنشوداير. بير زهله تۇكن قيزدير كى، سحردين آخشاماجان چالير. ديوارلار نازيكدير، بو قاممالار منى لاپ جزانا يئتيريب¹. راديو ايشلهينده هئچ اولماسا ائشيتميرم اونون چالماسينى.
- راديوپلا نه يه قولاق آسيرسينيز كى؟
- ائفير² ائوين ايچى كيميدير. باخ بۇردا هميشه گئجه كىنستى وار- ائله بيل من اونون راديو دالغالارى اوزهينده گزن بارماقلاريني گۇرورودوم- بوردا دا كسيك- كسيك ملوديلردير، اوزاق اوكتانلارين³ اوستوندىن اوچوب گلير. بۇردا هميشه طوفان اوغولداير، بۇردا دا آنلاماديغيم بير ديلده دانيشيرلار. بۇردا هميشه سس- كوى اولور. كۇنفرانسىيە⁴ ظرافات ائدير، جاماعات گولور، ال چالير، من سۇزلىرى باشا دوشمورم. آما هامى گولور، فيت وئير، ال چالير، من ده شنلنيرم. بۇردا دا نه ايسه اينتيم⁵ بير وئريليشدير. كيشيله قادين لاپ يياوش، پيچيلتيا دانيشيرلار. ميكروفوندا نفسلرينى ده ائشيديرم. راديو غريبه شئيدير. ائله بيل بوتون دونيا منيم اوتاغيمدادير. دونيانين گئجهسى. گۇي، ملوديالار، دراملار، طياره لر...
- طياره لر نييه؟
- قولاق آسين، - دئدى. باشا دوشدوم كى سۇسوب دىنلنير. من ده قولاق وئرديم و بير قدر سۇنرا طياره اوغولتوسو ائشيتديم. گۇرهسن بو طياره بيزيم ائوين ده اوستوندىن كئچه جكمى؟ گۇرهسن اونون ائوى هانسى سمتدهدير، شهرين هانسى طرفينده؟
- راديوپلا طياره لر هۇمدولار، ائله مى؟ دئيه غفيلجه سوروشدو.
- هاردان قۇهومدولار كى؟
- سمدان، - دئدى و يئنه سۇسدو. ايندى دستكدن طياره اوغولتوسو دئىيل، يئنه ده باياقكى كيمي يك نسق⁶ قاممالار ائشيديليردى.
- من ائله هئى دانيشيرام، دانيشيرام، سيز ايسه سۇسورسونوز. سيز ده منه بير شئى دانيشين.
- اوزوم ده اوزومه تعجوبلننه- تعجوبلننه، بيليرم هئچ نييه من بو ياد آداما هئچ كسه دانيشماديقلاريمي دانيشماغا باشلاديم. ايشده كى چتينيكليرىمدن، كۇهنه دۇستوم فيرزولا گونو- گوندىن اوزاقلاشماغيمىزدان، علمى رهبريمي نه اوچون سئومه ديگيمدن، موذاكيره ده اونا آغزىمدان چيخاننى دئديگيمدن و باشقا- باشقا بو كيمي شئيلردن. اونا هئچ بير دخلى اولمايان شئيلردن. نييه من بوتلارى محض اونا دانيشيرديم؟ اوزوم ده بيلميرم. آما اوزومو ساخلايا دا بيلميرديم.

¹ - بئزدير، جانا گتيريب

² - راديو دالغالاريني ياييلديغى فضا

³ - اوقيانوس

⁴ - كۇنست نۇمره لر نينين آراسيندا تاماشاچيني مشغول ائدن شخص

⁵ - گيزلى، محرمانه

⁶ - عيني جور سسله نن

بىردن اۋزومە گلدىم. تەلسىك اۋنونلا خودايفىظلە شىب دستەيى آسدىم. ائويمە طرف آدديملايا- آدديملايا دوشونوردوم. دوشونوردوم كى، بوتو كيمە دانىشسام اينانماز. دۇغرودان دا تانىمادىغىن، اوزونو بئلە گۇرمە دىگىن آداما قلىبىنى نئجە آچماق اۋلار. من اۋنون حاققىندا نە بىلىردىم؟ ھىچ نە بىر جە اۋنو بىلىردىم كى، گىجەلر اۋ، رادىو دىنلەمەيى سئوير، قۇنشوسو ايسە پانودا قامما چالير.

بۇ ھىكايە نىن ايشتيراكچىلار يىندان بىرى - تلفوندىر. من تلفون حاققىندا بىر نئچە كلمە دئمك ايستەيىرم. سۇن واختلار من تلفون بارەسىندە چۇخ دوشونوردوم: اۋنلار منە غرىبە و موختلف جور گۇرونوردولر. بىزىم لابراتوريا مودوروموزون اۋتاغىندا- ماسانىن^۱ اوستوندى قارا بىر تلفون آپاراتى^۲ وار. ھر دفە بۇ آپاراتا باخاندا منە ائلە گليردى كى، اۋنون خطى دىنامىك مفتىلېنە^۳ اۋخشاير. مودورون دايمى نىگارار، دايمى تالاشلى، قۇرخو چكن گۇزلرىنە باخاندا منە ائلە گليردى كى، بۇ تلفونو اۋنون اۋتاغىنا گىچ پارتلايان مىنا كىمى قۇيوبلار. اۋ، ھر زنگدن، ھر حركتدن دىكسىنىردى. يقىن اۋنا ائلە گليردى كى، بۇ مىنا- تلفون ھر دىققە پىس و كۇتو بىر خبر پارتلايا بىلر. بىر گون زنگ ائلەيىب اۋنا دئەجكلر كى، سنى ايشدن چىخارىبلار، ياخود^۴ آروادىن قاجىب ...

كانستىلارىيامىزدا^۵ دا تلفون واردى. آما دىسكى^۶ رقمسىز، باغلى، قارا بىر دايرە ايدى. ائلە بىل مۇھورلنىمىشدى. منە ائلە گليردى كى، بۇ تلفون تىكسىز ماشىن، عونوانسىز مکتوب كىمى كۇمكىسىز و عاجىزدىر. اۋ سانكى موپىلېگىن، آسىلېلېگىن، پاسسىولېگىن^۷، تشىئوسوزلويون^۸ رمزى ايدى- سەنە زنگ وۇرا بىلىرلر، آما سەن ھىچ كسە زنگ وۇرا بىلمىرسەن. بۇ تىپلى تلفونلار يىن موقابلېندە تلفون اۋتوماتلار دا مۇوجود ايدى. تلفون اۋتوماتلار دىسكىسىز تلفونلار يىن تام ترسەسى ايدى. سەن زنگ اندە بىلىرسەن، آما سەنە جاواب وئره بىلمىرلر. زنگ ائلە آغزىنا گلنى دى، لاپ سۇي، كىم سنى تاپاجاق؟ تلفون اۋتوماتلار جزاسىزلىغىن، مسئوليتسىزلىغىن، اۋزباشىنالىغىن رمزى ايدى. اۋنلار يىن اوستونلويو بۇمباردمانچى طيارەنىن^۹ سىلاھسىز گىمى اوزە رىندە كى اوستونلويونە اۋخشايردى.

بىلىرسىز ائويمەدە تلفون اۋلما ماسىنا نە قدر حايفسىلاندىردىم. اليمە كئچن ايكى قىپىكلرى حاجى قارا كىمى خسىس لىكلە يىغىر، گىزلە دىردىم. تانىش - بىلىشدىن ايكى قىپىك تۇپلايدىم. ايمكان دوشن كىمى آيرى پولو خىردالايب ايكى قىپىكلىك آلىردىم.

ھر گىجە اۋنا زنگ ائلەيىردىم. ھمىشە دە گىچ زنگ ائلەيىردىم. بۇ، وردىش و عادت حالىنى آلمىشدى. بۇ صۇحبتلرە آلىشمىشىدىم- اۋنون بىر آز يۇرغون، بىر آز استئھزالى، بىر آز كىدرلى

1 - ميز

2 - آلت، قورغو

3 - داخىلى قوۋسى چۇخ اۋلان سىم

4 - و يا

5 - دفتر، ايش اۋتاغى

6 - بورادا تلفون لۇوحە سى

7 - حركتسىز، لاقىدىسىز، بىر ايشە معروض قالمىش

8 - اۋزو اۋز يۇلون سىنچمە يىن

9 - بۇمب آتماغا مخصوص اۋلان طيارە

سسینە، دیوار دالیندان ائشیدیلن یئک نسق قاممالارا، رادیونون گوجلە سئزبلن^۱ نفسینە، طیارە اونغولتوسویلا دولو پایزالارا^۲. من ایندی اونون حاققیندا بعضی شئیلىرى اؤیرنمیشدیم. آما چۇخ آز شئی. بیلیردیم کی، آدی مدینە دیر. تک یاشاییر. بیلیردیم کی، گۆزلىرى قۇنوردور^۳، چکمهسى نین نۇمرهسى اوتوز بئشدير. بوتدان آرتیق هئچ نه بیلیردیم. بیر دفعه سۇروشدم:

- نئچه یاشینداسینیز؟

- ائه، قۇجا قاریام، نتیجهلیریم وار، - دئدی و من اونون جاوان سسیندان دۇیدوم کی، منی دولاییر. و بیر ده بیلیردیم کی، نه یاشیندان دانیشماق ایسته ییر، نه ایشیندن، نه ده عائله وضعیتیندن. من ده عیناد ائدیپ سۇروشموردوم. اؤ اؤزو ده بو باره ده مندن بیر شئی سۇروشموردو، آما بیلیردی کی، ایگیرمی دۇققوز یاشیم وار، سوبایام، علمی ایداره ده ایشلییرم، بیرجه آدیمی بیلیردی.

نه دنسه اونا اصیل آدیمی دئییل، باشقا آد دئمیشدیم: روستم، نییه؟ بلکه اونون دا اصیل آدی مدینە دئییلدی، باشقا ایدی.

- آخی بیز هاچان گۇروشه جه بیک؟

- نئیلیرسیز گۇروشمه یی؟ - دئدی. - به یم بئله پیسدی؟ سیزی بیلیرم آما منیم اوچون بو تلفون صۇحبتلىرى چۇخ خۇشدمور. حیاتیما نه ایسه تزه بیر شئی گتیریر. منه خۇشدمور کی، موعین ساعاتلاردا زنگ گۇزله ییرم. زنگ ائله ین آدامی هئچ تانیمیرام، اوزون ده گۇرمه میشم، اونا گۇره ده اونونلا آچیق دانیشا بیلیرم، اؤ دا اوره یینده کیلری منه دئییه بیلیر. منی هئچ واخت گۇرمه ییب، هئچ تصوور ده ائله میر کی، نئجه یم. مگر بو پیسدير؟ گۇروشهریک، بیر- بیریمیزی بینمهریک، هر شئی ده پوزولوب گنذر. اگر بیر- بیریمیزی بینسک بئله یئنه هر شئی دئیشر، عادیله شر، بایاغیلاشار^۴. گلین علاقه لیریمیزی ائله بو شکیلده ساخلا یاق. اینانديریرام سیزی، بو داها یاخشیدیر. اوندانسا ایشینیزدن دانیشین. اؤ مسئله نئجه اؤلدو؟ داوانیزی دئییرم؟ اؤتوشدو؟

- یۇخ، عریضه وئرمیشم، گنديرم اؤردان.

- هارا؟

- هله بیلیرم. سیز نه مصلحت گۇرورسونوز؟

اؤ جاواب وئرمه دی و من طیاره اونغولتوسونو ائشیتدیم.

یئنی ایلی فیروز گیلده قارشیلاییریق. تزه بيله گلین- راسیمله فریده ده گلمیشدیلر. اؤن ایکییه اؤن دقیقه قالمیش ماسانین آرخاسینا کئچدیک. ماسانی فیروزون آروادی باشقا آروادلارین ایشتراکیلا

¹ - دیولان، حیس اؤلونان

² - دانیشیق زامانی مووقتی دایانما

³ - آچیق قهوه ای

⁴ - تحریف اؤلونان قدر ساده لشمک

چۇخ ياراشىقلى دوزە لىتمىشىدىلەر. من ھامىدان گىچ گىمىشىدىم، سۇيۇق ايدى، قارلى چۇغونلو كوچەدن سۇنرا ئويىن اىستىسى، ايشىغى آداما داھا خۇش گليردى.

ساعات اۇن ايكىنى وۇردو، بىر- بىرىمىزى قۇجاقلايب اۇپدوك، ھامىيا خۇشبوختلىك، سعادت آرزولادىق و فيروز دئدى كى، بۇ ايل تارىخى ايل اۇلاجاق- سئيمور ائولەنەجك، بىز بىر قىدح دە اىچدىك و فيروز منى كئارا چكدى. اۇ آخشامدان اىچمىشىدى، لاپ دم ايدى و قىدحىن بۇيرونىن توتوب تك بىر منىم ساغلىغىما تۇست دئىيردى. اۇزو دە آنجاق منە دئىيردى.

- اىچىم سنىن ساغلىغىنا. ھمىشە بئله اۇلاسان. مرد، پرىنسىپال¹، آما بىر آز دا اولفتلى، قىلىقلى، رفتارلى. حىاتا آچىق گۇزلە باخاسان. بىلىم اورەبىندە منە گولورسن، بلكە دە نىفرت اندىرسن. ائله بىلىرسن كى من دە باخ بوتون بوتلاردان- اۇ پار- پار پارىلدايان تزه مۇبونو گۇستردى- يا دا سمايه نىن شوئاسىندان² اۇترو منلىگىمى ساتمىشام. يۇخ من ھىچ بىر واخت وىجدانىمىن علىھىنە گىتمەرم، ھىچ وعدە ائله سۇز دئمەرم كى، وىجدانىم اۇنو قبول ائلمەسەن. بوتامىن اۇلا بىلىرسن. آما ... - اۇ پاۋزا وئردى، - آما گرک آدمىن آغلى باشىندا اۇلسون. خۇروز كىمى آتلىماسىن ھر دىقە اۇرتالىغا. ائله يئر وار گرک چكىلەسن، گۇدشته گىندەسن. ائله يئردە وار كى، گرک قاپاراسان، سۇزونون اوستوندى مۇحكىم داياناسان. بعضى خىردا ايشلردە گۇدشته گىتمك لازىمدىركى، بۇيوك ايشلردە گىتمەيەسن.

- بلكە دە سن حاقلىسان. آما منىم اوچون بۇ حاق- حىساب چۇخ غلىظ مسئلەدىر، بۇردا گىرى چكىل، اۇردا ايرەلى چىخ، من بئله ايدماندان³ باش چىخارا بىلمىم.

اۇ الينى يئللەدى:

- آى- ھى. ياخشى اىچك. يئنى ايلدىن ھاردا ايشلەيەجكسن؟

- قزئتدە، - دئدىم. - دوندىن امرىم وئرىلىب.

- اۇزون بىلن ياخشىدىر. آما مىندن سۇروشسان ناحاق گىتدىن.

اۇ رۇيالىن آرخاسىنا كئچدى. چالماغا باشلادى، آروادى دا اۇخودو. بىزىم رادىونون سۇن ماھنىلارىندان بىر ايدى. بىردن منىم يادىما قاممالار، سۇنرا ايسە رادىو دوشدو.

- تۇست دئمك اىستە بىرم، - دئدىم.

ھامى تعجوبلە منە باخدى، بىلىردى كى، من ھىچ واخت تۇست- زاد دئىنەن دئىلم.

- باخ، بىز ھامىمىز بۇردا بىق، بىر يئردە، كئىمىز دە سازدىر. گلن آما فىكىرلەشك گۇرک بۇ آخشام تك قالانلار نئىلە بىر؟ مثلا، نۇبوتچىلر، يۇل باخىجىلارى⁴.

- كىم، كىم؟- دئىە اۇردان- بۇردان سىلندىلر.

- يۇل باخىجىلارى دئىم. بلى اۇ يۇل باخىجىلارى كى، قاتارلارن جىدولنىن ازب بىلر. تپە- تنھا¹ داخمالارىندان گىجە واختى، قاردا- چۇغوندا يۇلا چىخىب قاتارلارى اۇتورورلر.

¹ - اىستىقامتلى، داخلى اىناملى

² - گۇندن اۇلان باھالى پالتو

³ - ورتىش

⁴ - قاتار ويا ماشىن يۇلوندا اۇلان موقتىش

راسيم:

- ديمه يين، دئيه سن آشناميز دمدير، هامى بركدن گولوشدو. فيروز تتر مننه باخدى و آياغا دوردو:
- دايانين، دايانين، دئدى. - دئيه سن خطرينه ديدى. خواهش ائديرم گولمه يه سيز، مسئله جيدير دئمه لى يؤل باخيجيلارين ساغليغينا، ائله مى، سئيمور؟
هامى قدحلى قالدردى.
- يوخ، دئديم، - من يؤل باخيجيلارين ساغليغينا دئمك ايسته ميرديم. سوزومو آغزيمدا قويدوز. من باشقا بير آدامين ساغليغينا ايچمك ايسته ييرديم و باخ، اگر دولايب ائله سز، مندن اينجيمه يين.
- پاه آتونان، ياخشى، دئ گل سين...
- من بير آدامين، بير تك- تنها، يالقيز آدامين ساغليغينا ايچمك ايسته ييرم. ايندى او، اوتوروب راديونون قاباغيندا. او بوتون راديو ايستانسيالارين^۲ پرؤقرامينى^۳، جدولينى بيلير. يؤل باخيجيسى قاتارلارين قارشيسينا چيخان كيمي او دا ائفيرده كى كونسرتلرين قاباغينا چيخير. بوتون دونيا اونون اؤتاغينداير، بوتون بو دونيايلا بيرليكه او نئجه تكدير...
- من بير قورتوما قدحى باشما چكديم. هامى سسيز- سميسيز ايچدى، تعجوبله باخيشدى، آما بير شئى دئمه دى بير آزدان سؤترا ايسه باشقا شئيلردن دانيشماغا باشلاديلار.
- من دهليزه چيخديم، نؤمره نى ييغديم و ديلنه مه يه باشلاديم. دستك سوسوردو. «بو دا سنين يؤل گؤز تچين- دئيه دوشوندم. - ناحاق سن اونون دردينى چكيرسن. او دا يقين هارداسا يئنى ايلى قاراشيلاير. نيه ده قارشيلاماسين آخى؟»
- سؤترا من يئنه زنگ ائله ديم. ايسته ديم كى يئنى ايلينى مۇسكووا واختيلا تبرىك ائله يم. جاواب چيخمادى، بير ساعاتدان سؤترا يئنه زنگ ائله ديم، پراقا واختيلا يئنى ايلينى تبرىك ائتمك ايسته ديم، يئنه هاى وئرمه دى. بير ساعات دا كئچدى، يئنه زنگ ائله ديم. هانسى واختلا يئنى ايل ايدى بيلميرم، بلكه گرينوچ واختيلا ...
- نهايت، سحر آلتى نين يارسيندا، كوچه ده كى اوتوماتدان زنگ ائله بنده جاواب چيخدى.
- سيزى آتلانتيك يئنى ايلى ايله تبرىك ائديرم، - دئديم. يقين كى نه دئمك ايسته ديگيمى باشا دوشمه دى. منده ايضاح ائله مه ديم.
- سيز سيز؟ اينديجه گيرميشم قاپيدان.
- بيليرم بوتون گئجه نى سيزه زنگ وورموشام.
- رفيقه م گيلده يديم.

¹ - چؤللو كده تك اولان داخما كى ياشايش اوچون دئيل

² - راديو فرکانسلارى يابان ياخود آلان موآستسه

³ - وئرليش

- دخلى يۇخدور، - دئدېم، - من سىزە واجيب بىر شئى دئمك ايستەيىرم. من سىزى سئويرم. اۇزودە دليجه سينه سئويرم.
- بئله دى. - اوگولدو. - عجب شاد خبردېر. يئنى ايل پيس باشلامير.
- سىز منيم عزيزيم، گۇزومون ايشيغى سينيز، بيلميرم هانسى سۇزلىرى دئمك لازيمدېر، أمما من هئچ كسى بئله سئومه ميشم. بيلميرم سىزە گولمه لى گلير، آخى بىر- بىر يمىزى گۇرمه ميشيك. أمما نئيله مك، بو بئله دېر كى، وار. من سىزسىز ياشايا بيلميرم.
- داها دۇغروسو، منيم تلفونومسوز، - دئدى. - بيلميرم بو سۇزلىر هاوايى صۇحبتدېر، أمما هر حالدا اۇنلارى ائشيتمك خۇشدور.
- ايلك دفعه ايدى كى، بىزيم صوحبتمىزى قامالار موشايعت ائتمىردى. سحر آچيلردى. من واختيله موسيقى مکتبىندە اۇخودوغوما گۇره آغليما بئله بىر بنزه تمه گلدى- حياتين خرۇموتيك^۱ قامماسى- آغ و قارا پردەلردىن- گوندوزلرين و گئجه لرين، ياخشى، ايشيقلى گونلرين و پيس، قارانلىق گونلرين آرديجيلليغلارى ...
- من سىزى هاچان گۇره جم آخى؟ أمما سىز دوز دئيرسينيز، گوروشمه يك. بو محبتين ان گۇزل فۇرماسيدېر، بىر- بىر يمىزە تلفون خطلرينه باغلانميشيق. گۇزل علاقه دېر.
- بىر طرفلى علاقه دېر، - دئدى، - اۇ معنادا كى، منە زنگ ائده بيلمىرسىز، أمما من سىزە يۇخ.
- بلى اۇنا گۇره ده من سىزى گۇرمه لييم. عونوانىنيزى دئيين بو ساعاتجا گليم اۇرا.
- خواهيش ائدېرم سىزدن - دئدى و سسىندە آغرى دۇيدوم. خواهيش ائدېرم بو سئوينجى مندن آلمايين. بئله تكليفى منە چۇخلارى ائدېر. سىز ده ائتسز، سىزىنلە ده سالام- كالاميم كسىله جك، - سۇسوب، سۇنرا علاوه ائتدى - أمما سىزە من چۇخ ايسنىشميشم^۲. سىز ايلك آدامسىز كى، اريمين اۇلوموندىن سۇنرا اۇزومه ياخين، محرم بيلميرم.
- يانوارين ايكىسىندە تزه ايشيمه گلديم. بوتون گونو بۇيوك بىر ماتريالى^۳ رئاكتە^۴ ائتدېم، ايشين آخىرينا ياخين ماكيناجييا^۵ وئردېم. دئدېم كى، موطلق سحره حاضير ائدين، كانسئيليارىيانين^۶ قباغيندا بۇيوك بىر سياهه^۷ آسيلميشدى. ايشچيلرين فاميليلارى و تلفون نۇمره لرى. من گۇزوجو بو سياهه يه نظر سالدېم و بىردن ديكسىندېم. ائله بيل تانىمادىغيم آداملار ايچينده تانىش بىر آد گۇرموشدوم.
- وليزاده كيمدېر؟ - دئيه خبر آلدېم.
- بىزيم ماكيناجيدېر. اينديجه ماتريال وئرديز ائ، اۇنا ... نه دېر كى؟

^۱ - سسين ياريم تۇنلار اوزره قالخماسى ويا ائنه سى

^۲ - اۇيرشمك

^۳ - بورادا معلومات

^۴ - هر هانسى بىر متنى يۇخلاماق و دوزلتمك، سۇنونجو دفعه ايشله يه رك چاها حاضيرلاماق

^۵ - يازى ماشينىندا يازان (قادىن)

^۶ -

^۷ - يازيلميش كاغيذ، ليست

من پنجره دن باخديم، قونور گوزلو ماكيناجى پيلله كانلارلا آشاغى دوشوردو. ديك دابان چكمه لرى -
توك، توك، توك - پيلله كاندا سسله نيردى و من بيليرديم كى، اونون چكمه سينين نؤمره سى اوتوز
بئشدير.

بو لاپ ناغىلا اوخشايردى. طالع بيزى بير ايداره ده راستلاشديرميشدى، امما او هله بو باره ده بير
شى بيلميردى. ايندى او، ماكيناسيندا منيم وئردىگيم بؤيوك ماتريالى يازاركن هئچ آغلىنا دا
گتيرميركى، بو ماتريالى اونا من وئرميشم، يعنى بيلير كى، من وئرميشم. امما بيلمير كى، من اويام.
يؤخ داها دؤغروسو، نئجه دئيم، من - منم.

من اوزومو ساخلايا بيلميرديم، بو يئنىلىگى اونا چاتديرماق ايسته ييرديم، اوتوماتدان اونا زنگ
ائله ديم. ايلك دفعه بئله ائركن زنگ وورودوم و تلفون سؤسوردو. «ضرر يۇخدور، هميشه كى واخت
زنگ ائدرم، قۇى سورپريز¹ اؤلسون.»
گئجه اونا زنگ وورودوم.

- سالام. ايكى ساعات بوتدان قاباق سيزه زنگ ائله ميشديم.

- بئله تئز نييه؟ رقيقه م گيلده يديم. اليمده ايشيم واردى. اؤنلاردا ايشله ييرديم.

گولوشومو گوجلە بۇغراق:

- نه ايشدى كى؟ دئيه سؤروشودوم.

- ائوه ايش گؤتورموشم. تزه مودوروموزون تاپشيريغيدير.

- تزه مودور؟

- هه، بوگون ايداره ميزه شؤعبه مودورو گليب.

- يۇخ اشى، - من يئنه ده گولمكدن اوزومو گوجلە ساخلاييرديم، هه نئجه دير تزه شؤعبه
مودورونوز؟

- نه دئيم واللاه. نه ايسه منى آچمادى. چؤخ تكتورلودور. دوزدور، ايلك تائوراتلا چتيدير
دئمك، امما، هر حالدا...

من قورويوب قالديم. بو واريانت² هئچ منيم آغلىما گلميردى.

- نييه خؤشونوزا گلمه ييب كى؟

- اشى هئچ، بيرينجى تائورات چؤخ واخت سهو اولور. بلكه ده ياخشى ادامدير. هر حالدا
اوزونو بئله تۇخ توتور. هوندور، گؤيچك اوغلاندير. صيفتى ده گؤزلدير، امما بير آز
فؤرسلودور دئيه سن ... آداما ائله بيل يۇخاريدان آشاغى باخير. دانيشاندا دا بئله امرله دانيشير:
صاباحا چاپ ائله يين.

ايلك دفعه اؤلاراق او اوز پئشه سى حاققيندا آغزندان سؤز قاچيرتدى. امما من بو سؤزدن ياپيشيب،
اونون پئشه سىنى سؤروشما ديم. آخى اونسوز دا بيليرديم.

- بس سيزين ايشينيز نه اولدو؟ دئيه سؤروشودو - تزه ايشه دوزه لدينيز؟

¹ - تعجوبله نديريجي (خبر يا هديه)

² - بورادا بير شئيين ويا مسأله نين باشقا بير شكلى

اۇندا منىم آغلىما دا گلەمدى كى، غرىبە بىر اۋيون باشلايىرام، آمما آنى اۇلاراق ھانسى داخىلى قوۋەسە منى ساخلادى و بئله جاواب وئردىم:

- يۇخ، بىلىرسىز فىكىرىمى دىيىشىم. كۆھنە يىرىمدە قالدىم.

سحرسە اىلك دفعە مدينەنى، منىم مدينە مى گۇردوم. يعنى دونن دە گۇرموشدوم اۋنو. آمما دونن بۇ صىفت باشقا صىفتلردن بىرى ايدى، خۇش، ياپىشىقلى بىر صىفت ايدى. آمما خوصوصى بىر شئىلە آيرىلاريندان فرقلنمىردى. عادى بىر صىفت ... بلکہ حتى اۇنا گۇزل دە دئمك اۇلاردى، آمما نە ايسە سۇلغون، توتقون بىر گۇزلىك ايدى بو. بوتون بوتون دونن ايدى.

بۇ گون ايسە ھەر شئى بام باشقا ايدى. اۋنون چاپ ائتدىگى كاغىدلارا باخا- باخا اۋغرون- اۋغرون اۋزونە دە نظر سالىردىم. اۋنون منە ياد اۋلان ظاهىرى گۇرونوشويلە بو قدر ياخين، دۇغما محرم سسى آراسىندا رئال وارليغىيلا تلفون وارليغى آراسىندا بىر آھنگ، اۋيغونلوق آختاريردىم.

من اۋنونلا چۇخ مەريبان، حساسلىقلا داورانيردىم و چۇخ ماراقلانيردىم گۇروم اۋ بو دىيشىكلىگى دۇبورمو؟ بوتو بىلمك اوچون آخسامى گۇزلە ييردىم. تلفون ساعاتىنى.

- دئيردىم دە سىزە، اىلك تاثيرات چۇخ واخت آلدادىجى اۋلور. سن دئمە بئله مەريبان، بئله حساس آداممىش كى ...

- ايكىنجى تاثيراتا دا چۇخ اينانمايىن. اۋ دا آلدادىجى اۋلا بىلر.

- يۇخ، يۇخ، دونن اۋنون گۇزلىرىنىن ايجىنە باخا بىلمەمىشىم. بو گون باخدىم- «گۇرەسن ھاچان باخىب كى، من سئزمە مىشم»، دئىە دوشوندىم. بىلىرسىز گۇزلىرى نە تمىزدىر، آغىللى دىر.

- قىسقانىرام سىزى ھا، - دئدىم.

بو اۋيون بئله باشلادى. من آرتىق بو اۋيونون قايدالارىنى دا بىلىردىم. اۋ ايسە ھەر شئىدن بى خبر ايدى.

آرتىق من ھىچ بىر شئى ائدە بىلمىدىم. حادىتەلر منىم نظارتىمدن، اىختيارىمدان چىخمىشىدى. پۇست قوتوسونا آتدىغىن مکتوب كىمى. بو اۋيونون اۋز چتىنلىكلىرى واردى. گرک بوتون سۇزلىرىنى، ايفادە دوشونجە طرزىنى دىيشدىرەيدىن. تلفوندا بىر آدام اۋلايدىن، ايشدە باشقا. ھەر سىنىن دە اۋز عالمى، اۋز داورانىشى، اۋز پئىسخولوگىياسى^۱.

ايشدە من تامام باشقا آدام ايدىم. خئىرخوا، آمما آرادا پردە ساخلايان، بىر قدر اۋزونو چكن. تلفونلا اۋ منە منىم بارەمدە دانىشىردى، ھەر حرکتىمى، ھەر آددىمىمى، اوزومون ھەر ايفادە سىنى تحليل ائدىردى. چۇخ واخت صۇحبتى من اۋزوم سالىردىم، آمما آخىر واختلار حىس ائدىردىم كى، منىم سۇز آچماغىما ھىچ احتياج قالمىر. اۋ اۋزو ھوسلە سئىمور موعلىمدن دانىشىر. روستملە اۋزون- اۋزادى تلفون صۇحبتلىرى زامانى دانىشىر. آمما سئىمورلا ھىچ واخت روستم بارەسىندە دانىشمىردى. عومومىتلە، اۋنون تلفون حياتى حاققىندا ھىچ كسىن تصوورو يۇخ ايدى. من بىلمىردىم سئوئىم بوئا يا كدرلەنىم. بعضاً منە ائله گليردى كى، اۋنون بو بارەدە ھىچ كسلە دانىشماسىنا سىب، تام بىر

^۱ - روانى وضعیت

لاقیدلیگی، بیگانه‌لی ییدیر. بعضاً ده عکسینه دوشونوردوم. دوشونوردوم کی، اؤ بوئو ان نیت‌رک، ان عزیز، ان سیرلی بیر حیسی کیمی گیزله‌دیر. هئج کسه آچماق ایسته‌میر. غریبه شئی ایدی- ائله بیل دؤبغولاریم قاتماقارشیق دوشموشدو. تصوور ائدین، سئیمور کیمی من اؤنو تلفون حیاتینا قیسقانیردیم. گئجه تلفون صؤحبتلرینده ایسه منی- روستمی اؤنون سئیمور حاققیندا اؤزون - اؤزادی صؤحبتلری عصبیلشدیریردی.

بیر دفعه اؤنا:

- گلین، - دئدیم، بیر بیریمیزه «سن دئیەك». آخی چؤخدان تانیشیق.
- یاخشی، گل، - دئیە تلفوندا جاواب ائشیتدیم.
- ساغ اؤل، گئجهن خیره قالسین، دئدیم و اوشاق کیمی سئویندیم کی، ایندی مدینه منیمله «من» دئیە، اؤنونلا ایسه «سیز» دئیە دانیشیر.

بیردن آغلیما گلدی کی، ایلك دفعه اؤزوم حاققیندا، اؤزومون ایکینجی «منی» حاققیندا اؤزگه بیر شخص کیمی دوشونورم.

- منە ائله گلیر کی، سن بیر بالاجا اؤندان گزیرسن؟
- نه بیلیرسن؟ - دئیە عشوه‌یله جاواب وئردی،- بلکه اؤ مندن بیر بالاجا گزیر.
- من حیرسله دسته‌یی آسدیم. اوچ گون اؤنا زنگ ائله‌مه‌دیم. ایشده ایسه اؤ گون هوسله میرت ووزوردوق. اداره‌نین کؤهنه ایشچیلریندن بیرى منە یاناشدی:
- عبث یئره اؤزونو یؤرما، دئدی و گولومسوندو،- هله هئج کس بیزیم بو بالاجا خانیمین قلبینی فتح ائله‌یه بیلمه‌ییب.
- هر اوچوموز گولدوک، مدینه گئندنه سؤنرا موصاحیبیم دئدی:
- راهیبه کیمی بیر شئیدیر. هئج کس اؤنون اوره‌یینه یؤل تاپا بیلیمیر. وفالی آرواد ایمیش. اری نئچه ایل بوتدان قاباق هلاک اؤلوب.
- اؤیرتدیم کی، اری طیاره‌چی ایمیش، گؤیده هلاک اؤلوب.
- اؤ گون ایشدن گئج چیخمیشدیم. قاپیدان چیخاندا ائشیتدیم کی، مدینه ماکینادا نه ایسه یازیر. اؤنون اؤزون نازیک بارماقلاری واردی و اؤ، ماکینادا یازاندا آداما ائله گلیردی کی، پیانودا چالیر. گئجه اؤنا زنگ ائله‌دیم.

- سالام

- سالام. دئمە‌لی، سنین اؤزوندن چیخماغین دا وارمیش. اؤ گون نییه دسته‌یی چیرپدین؟
- سنین آجیغینا بو گون سئیمور منی ائوه اؤتوردو.
- نئجه؟ - دئیە من تعجوبله سؤروشدم و تعجبومون صمیمیتینه اینانا بیلیرسینیز.
- ائله، ایشیم چؤخ ایدی. گئج چیخدیم. اؤ دا منی اؤتوردو. چونکی معرفتلی آدامدیر.
- «داها دؤغروسو، معرفتسیز، گیحین بیریدیر» - دئیە دوشوندوم. «کول آغلیما، ائله گئج قالمیشدی، من ده ویداعلاشیب گئتدیم. فیکریمه گلمه‌دی کی، اؤتوروم.»

آنجاق من باشقا شئی دە آنلامیشدیم. باشا دوشموشدوم کی، اؤنو اؤتورمک ایسته سم، یۇخ دئمز، حتی بلکه اؤنا خوش گلر. بلکه ده آجیقا دئییردی، تلفونو چیرپدیغیم اوچون منی - روستمی - حیرسله ندیرمک اوچون دئییردی. - دئمه لی اؤ منه - تلفون تانیشینا دا لاقید، بیگانه دئییلدی. آنجاق بوتو نجه بیلسن؟ بوتو بیر واخت بیله بیله جه یم می؟ گومانلار، فرضیه لر ایچینده چاشیب قالمیشدیم. آما بیرجه شئی دقیق درک ائتمیشدیم و اؤدور کی، گلن سفر اؤ ایشدن گئچ چیخاندا نه ائتمک لازیم اؤلدوغونو بیلیردیم.

بیز گئدیش - گلیشی آزالمیش، آداملاری سئیره لمیش^۱ کوچه لرلن کئچیردیک و من اؤندان سؤروشدم:

- بس ایشینیز اؤلماياندا آخشاملار نئیلرسینیز؟
- ائوده اؤتورارام، - دئدی.
- ائله تک - تنها اؤتورورسونوز ائوده؟
- بلی، نه دیر کی؟ .. اؤخویورام، رادیویا قولاق آسیرام.
- گۆره سن رادیو حاققیندا دانیشدیقلا رینی ایندی ده دانیشاجاقمی؟ آما تامام باشقا مسئله دن سؤز سالدی و من بوتونچون اؤنا مینتدار ایدیم.
- بو دا منیم پنجره م، - دئییه اوچونجو مرتبه نی گؤستردی.
- بلکه پیلله کان قارانلیقدیر، قویون سیزی یوخارییا جان اؤتوروم.
- یۇخ، - دئدی.
- آما من گئری چکیلمک ایسته میردیم.
- بلکه منی ائوینیزه دعوت ائده سیز؟
- ممنونیتله. آما ایندی گئجدیر، - اؤ، ساعاتینا باخدی و من حیس ائله دیم کی، عصبیله شیر.
- گئجدیر؟ سیز بئله تئزدن یاتارسینیز؟
- یۇخ، آما... - اؤ، ناراحات ایدی، سؤز تاپا بیلمیردی.
- یاخشی، ایندی کی، منه بیر ایستکان چای وئرمک ایسته میرسینیز، گلین بیر آز دا گزیشک، هاوا آلاق.

اؤ، دینمه دی. بیز بیر نچه دفعه اؤنلارین ائولرینین باشینا هرلندیک^۲. من یامان گئتمک ایسته ییردیم اؤنون ائوینه. تلفون صؤحبتلریندن منه بو قدر تانیش اؤلان بو آلا - ایشیق منزلی، رادیونو، یومشاق کورسونو^۳ گؤرمک ایسته ییردیم. بلکه ده اؤ منی ائوینه دعوت ائتسه یدی، هر شئی اؤنا دئییه جکدیم. آنجاق دهلیز قاپیسی نین قارشیسیندا آیریلارکن اؤ، الینی تله سیک منه اؤزاتدی.

^۱ - بورادا آزالمیش

^۲ - بورادا فیرلانماق، دؤوره وورماق

^۳ - صندل

- ياخشى، ھەلىك سئيمور موغلىم. چۇخ ساغ اولون. گئجەنيز خئيره قالسين.

گولومسوندو، جلد چئويلىب قاچدى.

من اونون آدديم سسلرينى دىنلەيىردىم و بىردن ھر شئى باشا دوشدوم. باشا دوشدوم كى، اؤ نىيە تله سىر، عصبى لشير، تئز-تئز ساعاتا باخىردى. اؤ تلفون زنگينه گئجىكمكدن قۇرخودو. منىم زنگيمه.

بىر نئچە گوندن سؤنرا بىزىم مسؤل كاتىب¹ ايستحصالات موشاويره سينده آخماق بىر چىخىش ائلهدى. من سؤز آلدىم و اونو بىر تهر ائلهدىم. اؤ، منە جاواب وئرمەدى و بىردن منىم يازىغىم گلىدى بو كىشىيە. نئچە ايلدىر قزئتده ايشلەيىر، يقين ھلە ھئج كس اونونلا بو تون دا دانىشمايىب. اوزو دە ادام ايچىندە.

موشاويرەدن سؤنرا من اوزومو ناراحات حىس ائلهدىم، اولانا اونا گۆرەكى، تامامىلە حاقلى دئىلىدىم، ايكىنجىسى اونا گۆرەكى، فيروزون مصلحتلرينى خاطرلادىم، اوچونجوسو دە اونا گۆرەكى، بو ايشدن دە گئتمك ايستەمىرم. آخى مدىنە بۇردا ايشلەيىردى. نە ايسە مسؤل كاتىبين اوتاغينا گئتىدىم، عوذرخواھلىق ائلهدىم.

گئجە مدىنە يە زنگ ائلهيندە بىلىردىم نە دن دانىشماق.

- بىلىرسن، روستم، - اونون سسيندە بىر جانلانما، ھوس واردى، - بىزىم سئيمور بىلىرسن نئجە مرد ادامدىر. بو گون من اولمامىشام، امما ھامى دانىششير كى، موشاويرەدە دۇروب مسؤل كاتىبى بىر تهر ائلهيىب. ياش يۇيۇب، قۇرو سريب. آغزىندان چىخانى دئىيب. بىلىرسن، ھامى بوتدان دانىششير. آخى ھلە ايندىيە كىمى اونون بىر سؤزونو ايكى ائلەين اولمايىب. اوزو دە بو قدر آدامىن ايچىندە كىشىنى بى آبير ائلەيەسن.

- بىلىرم، - دئدىم، - بو تىپ آداملارى من ياخشى تانىيىرام. ايجلاساردا آلۇولو نىطقلىر دئىيرلر، آداملارين ايچىندە باسيب - كسىرلر، امما سؤنرا تكللكدە گئدىب عوذر ايستەيىرلر. يقين سنىن سئيمورون دا ايجلاسدان چىخب گئدىب اؤ كىشى نىن يانىنا، شاھيدسىز- زادسىز يىخىلىب آياغينا، باشلايىب يالوارماغا.

اؤ كدرلى سسلە:

- آخى بئلە نىيە دانىششيرسان؟ - دئدى. - نىيە سن اونو سئومىرسن؟

- اونو گۆرەكى، سن اونو سئويرسن. من دە سنى سئويرم.

- چۇخ گۇزل. ھاممىز بىر- بىرىمىزى سئوك دە.

- البتە، سن ظارافات ائلە. بلا اوندادير كى، اونونلا سن گۇروشورسن، اوز بە اوز دانىششيرسان، كىنۇيا² گئدىرسن.

- كىنۇيا؟ نە بىلىرسن كى، اونونلا كىنۇيا گئدىرم.

- نىيە دە گئتمەيەسن؟

¹ - سؤروملو مودير

² - سىنما

ۋۇ گۈلدۈ. گۈرۈنۈر بۇ فېكىر ۋۇنا خوش ايدى.

- نىمىلە ايسە آنجاق تلفونلا علاقە ساخلايىرسان.

- آخى بىز سىنلە دانىشمىشدىق.

- سىن نىمىم حاققىمدا ۋۇنا بىر شىئى دىمىسەن؟

- نە دانىشمىرسان؟ مەن بۇ بارەدە ھىچ كىمە، ھىچ واخت بىر كىلمە دە دىمەيە جەيم. نىجە دىيىم- ۋۇ بىر آن سۇسۇدۇ، سۇز آختاردى- موقدس بىر شىيدىر.

سحرىسى گۈنۈ بىز ۋۇنۇلا كىنۇيا گىتمىشدىك فىلەم سىناقچى پىلوتلار¹ حاققىندا ايدى و مدينە قەھرلىنىشىدى. بلكە بوئا گۈرە ۋۇندا قىلىنى بۇشالتماق احتىياجى واردى و بىز بولۇرالا ئوۋە قايىداركن ۋۇ مە ھلاك اولموش ارىندىن دانىشمىردى. دىيىردى كى، بىزىم بوتون عۇمروموز گۇيدە كىچدى. گۇيدە تانىش اولدۇق. ۋۇ، پىلوت ايدى، مەن عادىجە سرنىشىن. سۇنرا مەن استواردىسا² ايشلەمەيە باشلادىم كى، ھمىشە ۋۇنۇلا اولوم. ئولندىك. باكيدان - مسكۇوايا، مسكۇوادان - باكىيا اونچوردوق و طيارەدە خلوت گوشە تاپىب ۋۇپوشوردوك. سۇنرا بۇينوما اولشاق دوشدۇ، ماذونىتە³ چىخدىم. آخىرىنجى دفعە ۋۇنو تراپا⁴ قدر ۋۇتوردوم.

ايرىلاندا ۋۇنلار مەن دۇداقلارى آراسىندا مسافە يۇخ ايدى، آما بىلمىردىلر كى، بۇ مسافە حىياتلا اولوم آراسىنداكى مسافەدىر. ابدى گۇيلە، ۋۇنۇن ھىچ بىر واخت قايىتماياجاغى ابدى گۇيلە- يىر آراسىندا، مدينەنىن ۋۇنو داىيم گۇزلەيە جەيى يىر آراسىنداكى مسافە.

طيارە يىرىندىن ترپە نندە مدينە ۋۇنۇن آرخاسىنجا سۇ آتدى. يقىن آوياسىيا⁵ تارىخىندە ايلك دفعە ايدى كى، معاصر ھاوا لايىنئىرىنىن⁶ آردىنجا، مەن ايل بوتدان قاباقتى عادت اوزرە سۇ آتيردىلار. سۇنرا ۋۇ گۇيە قالخدى. سۇنرا ياغىش ياغدى.

مدينە آياق ساخلادى، نە يە سە قولاق وئرمەيە باشلادى. بىر قىددىن سۇنرا بۇ ۋۇغولتونو مەن دە ئىشىتىدىم و باشا دوشدوم كى، ۋۇ بۇ سسى ھاميدان قاباق ئىشىدىر. بىز گۇيدە حرىكت ائدىن رىنگ بە رىنگ ايشىقلارا باخىردىق و مدينە دئدى:

- ۋۇنۇن قبرى ۋۇرادىر. آروادلار آرىنىن قبرى اوستە قبرىستانلىغا گىدىر، مەن دە گۇبە باخىرام. سۇنرا مدينە مەن دانىشىدى كى، بعضا آخشاملار آئوردوما⁷ گىدىر، ائلە بئلە بىر كىناردا داينىر، دوشن، قالخان طيارەلرە تاماشا ائدىر. سۇنرا دئدى كى، اولشاق دا اولو دۇغولدى، ارىنىن بۇ يادىگارى دا قالمادى. مەن اليمى ۋۇنۇن اوزونە چكىب ياناقلارنىداكى گۇز ياشلارنى سىلدىم، سۇنرا دلى كىمى ۋۇنو ۋۇپمەيە باشلادىم.

¹ - طيارە لرى يۇخلايان موتخىصى خىلان

² - طيارە دە مىنىجىلرە خىدمت ائدىن قادىن

³ - ايشلە بىن آداما اىستىراحت، موعالىجە و س، اوچون وئرىلن موعىن واخت

⁴ - طيارە نىن يانىنا گىتيرىلىب قۇيولان پىللە كان

⁵ - ھاوا نقلىياتىنىن ھامىسى

⁶ - طيارە

⁷ - فرودگاھ

اۋ:

- يۇخ، يۇخ، يۇخ، لازىم دئيىل، - دئىيردى و من حىس ائدېردىم كى، گئت - گئدە اۋ بو سۆزلىرى داھا بۇيوك چتىنلىكلە دئىير.
- من اۋنو اۋتوردوم و در حال زنگ ائلدېم. سسى هيجانلى و حتى بير قدر شن ايدى و منىم بوتون رۇمانتىكلرە- هاوادا، يئردە، دنيزدە هلاک اۋلموش بوتون بيچاره لره يازيغيم گلدى.
- بيليرسين، - دئدېم. - ايندى ايشده ده اۋنونلا «سن» دئيه دانىشېردىق - دونن بيز ايريلان كيمى سنە زنگ ائله ديم، تلفونون مشغول ايدى. گئجه نين اۋ واختيندا كيميئله دانىشېردىن بئله؟
- من هئچ گۆزلمزدېم. اۋنون رنگى قاچدى، صيفتى گرگىنلشدى. اما تئز اۋزونو اله آلدى و دئدى:
- يقىق آيرى يئره دوشموسن. من گلن كيمى ياتدېم ...
- دونن سنى يۇخومدا گۆرموشم.
- غريبە دير، حياتدا هئچ بير واخت گۆرمە ديگىن ادامى يۇخودا نئجه گۆرمك اۋلار؟
- سسىنى گۆرموشدوم يۇخودا. بېردە «نرينقا»^۱ رادىونو.
- «نرينقا»نى يئنه تصوور ائدە بيليرم. اما سسىمى نئجه گۆرموسن، هئچ آغليما سيغىشديرا بيليرم. سنجە من نئجه يم؟ هئچ منى تصوور ائدە بيليرسنىمى؟
- البته. هوندور بۇيلو، اۋزون قىچلى، اۋزون ساچلى - من اۋنون اصيل گۆركمىنە اۋيغون اۋلمايان شئىلىرى دئىيردېم.
- آفرين سنە، - دئدى - لاپ دوز تصوور ائدېرسن. ايندى من هر گئجه سنين يۇخونا گيره جه يم.
- يقين سن تك منىم يۇخوما گيرميرسن ...
- يئنه باشلادىن؟
- يۇخ، بيليرسن، دئىيرلر مھين بانو^۲ هر گئجه يوز كيشى نين يۇخوسونا گيريرمىش. سنين تيرازين نئچه دىر؟
- من بير جه نوسخه يم و آنجاق سنين يۇخونا گيريرم. سن منىم گۆزومون ايشيغىسان.
- حدسىز درجه دە مينتدارام.
- بۇرا باخ، گۆزومون ايشيغى، بير مسئله نى سنينيله مصلحتلشمك ايسته. بيرم. اما خواهىش ائدېرم اۋزوندىن چىخما، هاى - كوى سالما، تلفونو دا آتما.
- من بۇ صۇحبتى اۋچ گوندو گۆزلە ييردېم. اۋچ گوندو تعجبە نيردېم كى، نييه بو بارەدە دانىشمير.
- قولاق آس. اما اول يانينا گتير واليدول^۳ قۇى.
- ياخشى، اورە ييمى چكەمە.

^۱ - رادىونون آدى

^۲ - افسانە شخصيتلريندن

^۳ - اورك درمانى

- ياخشى، اوچ گون بوئدان قاباق سئيمور منە تكليف ائلدى كى، اونا ارە گئدم. اورەيىن گئتمە دى كى؟
- يۇخ- دئديم- ھە جاواب وئردىن اونا؟
- ھلە ھئچ بىر جاواب وئرمە ميشم. سىنلە مصلحتلشمك ايستەيىرم. آخى سن منىم ان ياخشى، ان عزيز دؤستومسان. ان عزيز اداميمسان.
- «قادين پئسخولوگياسى غريبە دير. باشقاسينا عاشق اولان كىمى سن ان ياخشى دؤست، ان ياخين ادام اولورسان.»
- لازىم دئىل- دئديم و ان غريبەسى بو ايدى كى، من صمىمى دئىيرديم- ھئچ كسە گئتمە. يا دا منە گل. من سنى سئويرم. آى آلاھ، كاش تلفونلا ائولنك اولايدي.
- او قهقھە چكدى. بىر قدر عصبى و صونى¹ گولوردو.
- آغىللى اوغلان اول. آخى سن ھلە لاپ بالاجا اوئاقسان.
- من؟ نە بىليرسن، سن كى، منى گؤرمەميسن.
- من حيس ائديرم. ھر شئيدن حيس ائديرم، سىن سىندن، خاصيتىندن، منە علاقه نندن. يالوارىرام سنە، ھميشە بئلە قال، بؤيومە يە تلە سمە.
- نە بىليرسن، بلکہ من سىن سئيموروندا بؤيويىم.
- يۇخ، يۇخ عزيزىم. قادين حيسلرى ھئچ واخت آلداتمىر.
- بو لاپ مضحكە يە اوخشايردى، امما منىم گولمە يە ھوسىم يۇخ ايدى. نە ايسە دؤغرودان دا آغرى، كدر، انتظار دؤيوردم.
- لازىم دئىل، مدینە، - دئىيرديم- بس من نە ائدەجم؟ آخى ارين اجازە وئرمە يە جك كى، گئجە سنە زنگ ووروم.
- فيكىرلشيب بىر شئى تاپاريق. آخى تلفون علاقهسى خيانت دئىل، گوناھ دئىل. او واختا سىندە ائويندە تلفون اولاجاق، من اوزوم سنە زنگ ائلە يە جم.
- آخى اونا نئجە باشا سالايديم كى، بو ھئچ بىر واخت مومكون اولماياجاق.
- منى باشا دوش، -دئىيردى- سسى جيدى و كدرلى ايدى، باخ، سىز كيشيلر ھردن تكلىكدن، تنھاليقدان شيكايتلنيرسىز. منىم لاپ گولمە يىم توتور، چونكى سىز اصيل تكلىگين نە دئمك اولدوغونو ھئچ واخت باشا دوشە بىلمە سىنيز. ائلە تكلىك كى، اونو يالنىز قادين باشا دوشە بىلير. گئجە آيلىرسان، ديوارلار اوستونە گلير ... نە ايسە، غملى شئيلردن دانىشماياق. سن نە دئسن، اونو ائدە جم. ايستە يىرسن يۇخ دئىيم.
- من اونا نە دئە بىلردىم؟ او، سؤسدو، سؤنرا من طيارە اونولتوسو ائشيتدىم و باشا دوشدوم كى، بو اوزو ائلە جاوابدير. ھئچ بىر واخت بىزىم ھئچ بىرىمىز- نە من- روستم، نە دە من- سئيمور- اونون ھلاك اولموش ارينىن يئرینی توتا بىلمە يە جە يىك.

¹ -طبيعى اولمايان

اۇ آخشام ايشدن سۇنرا ايلك دفعه منى ائوينه دعوت ائتدى. من دهليزى و مرتبهنى بيليرديم، امما منزل قاپيسىنى تانيميرديم. قارانلىقدا باشقا قاپىنى دۇيدوم. آچان اولمادى. كىبرىت چكديم و قاپىنىن اوستونده نۇت ورقه سينده يازيلمىش «آچار قۇنشودادير» سۇزلىرىنى اۇخودوم. نۇت كاغذىنى گۇرۇن كىمى قاممالار يادىما دوشدو و بيلديم كى، قاپىنى چاشديرمىشام. چۇنوب قارشىداكى قاپىنى دۇيدوم.

«ئىرىنقا» رادىوسو، يۇمشاق كورسو، تۇرشىر^۱، هر شى عىنيله من تصوور ائله ديگىم كىمى ايدى.
- بو ساعات، سئيمور، سنه عنتىقه موسيقى توتاجام- دئدى، سن قولاق آس، من ده چاي قۇيۇم.

سۇنرا من اۇنو اۇپوردوم، قۇجاقلايىر، اۇخشايىردىم. حىس ائىردىم كى، اۇنا قاديلىغى خۇش و چتىن بىر آغرىيلا قايىدىر. ديوار دالىندا لاپ ياخىنلىقدا قامما چالماغا باشلايدىلار، بىردن اۇ منىم اللرىمىن آراسىندان چىخدى و نه ايسه قولاق آسماغا باشلاىدى. من ده دىنلەيىردىم. بيليردىم كى، بىر نۇچە ئانيەدن سۇنرا من ده بو اۇغولتونو- طياره اۇغولتوسونو ائشىده جهيم. امما هئىچ بىر طياره- فيلان يۇخ ايدى. بىردن باشا دوشدوم كى، مدينه نه يه قولاق وئىر. مدينه تلفونو دىنلەيىردى. بو واختلار اۇ زنگ ائدردى.

- اۇ- يعنى من.
بيليردىم كى، اۇ داها ائلمه يه جك، داها هئىچ بىر واخت زنگ ائلمه يه جك، امما بىر آن من ده شوبه لندىم، من ده گۇزله ديم و من ده مۇعجوزه آرزولادىم- ايسته دىم، تلفون سىلنسىن.
تلفون سۇس موشدو.

سۇز لوک

آنرودروم [يونانجا]: طياره نين و باشقا اۇچوجو آلترىن هاوايا قالماسى، ائمه سى و دورماسى، هابئله اۇنلارنىن اۇچوشونو تامين ائتمك اوچون مووافق تىكىنتىلرى اۇلان مئيدانچا
آپارات [لاتىنجا]: ۱- آلت، قورغو. مثلا رادىو آپاراتى ۲- ايداره ويا تصروفاتىن موعىن ساحه سينده خىدمت ائدن مۇأسسسه لرىن مجموعسو. دۇولت آپاراتى ۳- اۇرگانىزمىن هر هانسى فعاليتىنى تامين ائدن عوضولر.

¹ - شىتاب

تراپ [ھولاندجا]: ۱- گمیدە پیللە کن. گمینین اوستونە چیخماق و اوندان دوشمک اوچون قورغو. طیارە نین یانینا گتیریلیب قۇیولان پیللە کان ۲- بعضی ایشلردە ایستیفادە اولونان موختلیف نۇوعلو و قورولوشلو پیللە کان، نردیوان
تروئلئیوس [اینگیلیسجه]: الکتريک قوۋە سی ایله حرکت ائدن چۇخ یئرلی سرنیشین ماشینی؛ رئلسیز شەر الکتريک نقلیات نۇوعو
تشیبوت [عربجه]: ۱- بیر ایشە باشلاما، ایقدام ائتمە // هر هانسی بیر ایشدە بیرینجیلیک، باشچیلیق ۲- مستقیل، فعال حرکت ائتمە قابیلیتی
تورشئر [يابانجی]: گئجه چیراغی، شبتاب
تیراژ [فرانسیزجا]: بوراخیلیمیش چاپ نشرلری نوسخە لرینین سایى
جزانە گلمک: تنگە گلمک، جانا گلمک، بیقماق، اوسانماق
جلد: ۱- تئز، ایتی ۲- چئویک، دیری باش
جیر تقوز: تئز هیرسلە نن، تئز اوزوندن چیخان، یونگول و غیر جیددی آدم
چتن: ۱- قارغیدان، آغاج چوبوقلاریندان ھۇرولموش چیر، ھۇرگو ۲- بیر چتن: چۇخلوغو بیلدیریر
چوۋوغون: کولکلی قار و یا یاغیش، بۇران، قاسیرغا
خروماتیک [یونانجا]: فیزیكدە. آغ شوعانین موختلیف رنگلی شوعالارا آیریلماسی. ۲- موسیقیدە. سسین یاریم تۇنلار اوزرە قالخماسی ویا ائتمە سی
خولیقان [اینگیلیسجه]: ایجتیماعی قاید- قانونو، عومومی نیظام- اینتیظامی، اخلاقی قایدالارینی پۇزان آدم، دلە دوزلوق ائدن شخص
داورانماق: حرکت ائتمک، بیر مسألە یە موناسیبت گۇسترمک
دیسک [یونانجا]: یاستی گیردە لووحە، ھمین شکیلدە اولان ایدمان آلتی، هر آلتین یاستی، دایبە شکیلیندە اولان حیصہ سی
دینامیک [یونانجا]: ۱- میکانیکی حرکت لە، گوجون تأثیرى ایله علاقه دار اولان ۲- حرکتی، تأثیرى، داخیلی قوۋسى چۇخ اولان، دایبم حرکتدە اولان
رادیوستانسیا [لاتینجا]: رادیو فرکانسلاری وئرن و آلان مؤسسە ۲- رادیو دالغالارینی شوعالاندیرماق، ھابئله قبول ائتمک اوچون تکنیکی قورغو آلتلر
راھیب [عربجه]: کاتولیک رھبرلری، یالقیز ترک-ی دنیا حیات کئچیرن آدم (کیشی) حاققیندا
رنال [لاتینجا]: ۱- گئرچک، حقیقی // حیاتا کئچیریلە بیلن ۲- گئرچک وارلیغین نظرە آلماسینا وایضاحینا اساسلانان
رئداکتە [لاتینجه]: هر هانسی بیر متنی یۇخلاماق و دوزلتمک سۇنونجو دفعە ایشلە یە رک چاپا حاضیرلاماق
روپال [فرانسیزجا]: متال سیملری اوفوقی دوزولموش دیللی (کلاویشلی) موسیقی آلتی، پیانویا
 اۇخشار موسیقی آلتی

سزىمك: دويماق، حيس ائتمك، باشا دوشمك، آنلاماق

سئيرلىمك: ۱- سئيرك حالا گلمك، آزالماق، تۇكولمك ۲- پارچالانماق، داغىلماق، سئيرك لشمك

۳- آرا- سيرا اۆلماق، ھردن بىر اۆلماق، تك- تك گۇرسنمك

سرت: ۱- برك، مۇحكىم ۲- شىدئىلى، كسكىن ۳- كۇبود، توند ۴- جۇد، يوشماق اۆلمايان

سرنىشىن [فارسجا]: مينيىك

سورپىرىز [يابانجى]: گۆزلە نىلمە دن وئرىلن خىر ياخود پاى

سىياھى [فارسجا]: اوزرىندە سىرا و س. آدلار يازىلمىش كاغىد

سىناقچى: آلتىرى و سايىرە...نى سىناققان كئچىرن موتخصىص، يۇخلايان

سونى [عربجه. صونعى]: ۱- طبىعى اۆلمايان، اينسان الى ايله دوزلدىلمىش، اصليندە اۆلدوغو

كىمى دوزلدىلمىش ۲- اويدورما، غير صمىمى

عائله [عربجه]: كولفت

عريضه [عربجه]: بىر آرزو و يا خواهىش گۇسترن مکتوب، يازىلى موراجىعت

عننىقه [عربجه. عنىقه]: دىرلى، چۇخ گۆزل، گۇرونمە مىش، ھامىنين ماراغىنا سبب اۆلان

فايز [عربجه]: ھر ھانسى عددىن تام (واحد) كىمى گۇتورولن يوزدە بىرى مثلا يوز فايز= يوزدە يوز

فرسنگ [فارسجا. فرسخ]: ۵-۶ كىلومترلىك مسافه

قابارماق: آجىقلانماق، سرت سۇز دئمك مثلا اوزە قابارماق= اوزە دورماق

قپىك [روسجا]: ماناتىن يوزدە بىرى، قارا پولون آن كىچىك اۆلچو واحىدى

قونور: آچىق قهوه يى

قىلىقلى: ياخشى خاصىتلى، ھامىيلا يۇلا گئدن

كانسئىلاربا [لاتىنجا]: دفترخانا

كورسو [عربجه. كرسى]: ۱- يانلارى و سۇوكنه جه يى اۆلمايان صندل ۲- ترىبون ۳- وظيفه، روتبه ۴- يۇرغان آلتى قىزىنماق اوچون اۇجاق

لابوراتورىا [لاتىنجا]: ۱- علمى يا تكنىكى تجروبه لر: تجروبه اوچون خصوصى تجهىز اۆلوموش

بىنا، اۇتاق؛ بئله تجروبه: تدقىقات آپارىلان مۇسسسه ۲- يارادىجىلىق ايشى ايله مشغول اۆلان

صنعتكارىن فعالىت ساحه سى

لامپا [فرانسىزجا]: ۱- موختلىف نۇوع قورولوشلو، ايشىق وئرن جىهار ۲- موختلىف استحصال مرحله

لرىندە اىستىفاده ائدىلن ايشىق وئرن ويا قىزدىرىجى جىهاز

لاىنئىر [يابانجى]: بىر مسىرى گئدن وسيله. ھاوا لاىنئىرى= طياره

كونفرانسىه [فرانسىزجا]: كوتله قاباغىندا اۆنانيلان تاماشالارىن و ياخود كونسئرت پروفقرامىنين

نۇمره لرىنى اعلان ائدن و بعضا نۇمره لر آراسىندا تاماشاچىلارى مشغول ائدن شخص

ماتريال [لاتينجا]: ۱-بىر شئى قايىرماق، قۇرماق اوچون ايشله دىلن جىسىم، شئى، مادە ۲- ھەر ھانسى بىر شئى اوچون اساس ثوبوت اۇلا بىلن مآخذ، معلومات ۳- دوشمن چىلىك، غرض كارلىق، مقصدىلە وئرىلن يازىلى معلومات
ماراق: بىر شئىە دىقت ، بىر شئىى اۋىرنمە ھوسى
ماسا [رومىنجا]: ميز، ايستول
ماعاش [عربجه. ماعاش]: امك، آيلىق، ايش عوضىندە آلىنان پول
ماكىنا [لاتينجا]چى: يازى ماشىنىندا يازان (قادىن)
مأذونىت [عربجه]: ايشله ين آداما ايستىراحت، موعالىجه و س. اوچون وئرىلن موعىن واخت
مسئول كاتىب [عربجه]: سۇرۇملو مودىر
مست [فارسجا. مس]: درىدن ويا باشقا يومشاق ماترىبالدان تىكىلن يولگول آياق قابى
موصاحبىب [عربجه. مصاحب]: ۱- بىرى ايله صۇحبىت ائدن، صۇحبىتدە اىشتىراك ائدن ۲- ھم صۇحبىت، دۇست، رفيق، يۇلداش
مىل [اىنگلىسجه]: موختلىف اۋلكە لردە موختلىف اوزونلۇغا برابر مسافە اۋلچوسو، ۷۴۲۰ متر اوزونلۇقدا مسافە اۋلچوسو
مىنا [فرانسىزجا]: مین
نۇوبىت [عربجه. نوبه]چى: ۱- نۇوبە دە دوروب قارۇۋول چكن، كشىكچى، قارۇۋولچو ۲- نۇوبە يله ھەر ھانسى بىر خىدمتى وظيفە نى يئرینه يئتىرن
وارىانت [لاتينجا]: بىر شئىين باشقا بىر شكلى
ھىرلنمك: ۱- بىر شئىى اطرافىنا دۇلانماق ۲- گزمك، دۇلاشماق ۳- گلىيب كئچمك، اۋتوب كئچمك ۴- قوردالانماق
يا خود [فارسجا]: يا دا ، و يا
يارىق: ۱- بىر شئىين اوزرىندە اوزون درىن كسمك ۲- يارىلىب آچىلمىش يئر
ياساق: قىدغن، ممنوع اۋلونموش
يانلىش: دوزگون اۋلمايان، سھو
ىك نسق [فارسجا]: 1- عىنى ايله بىر- بىرىنە اۋخشاين ۲- اوساندىرىجى، داىخدىرىجى
يۇل باخىجىسى: قاتار و يا ماشىن يوللارىندا اۋلان موفتئش

يايملايان: آلمان يولو

www.hbayat.com